

Materská škola Čergovská 14, Prešov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
USILOVNÁ VČIELKA
(UČÍME SA V HRE A HROU)

2021

Stupeň vzdelania:	<i>predprimárne vzdelávanie</i>
Dĺžka štúdia:	<i>1 – 4 roky</i>
Forma výchovy a vzdelania:	<i>celodenná</i>
Vyučovací jazyk:	<i>slovenský</i>
Druh školy:	<i>štátna škola s právnou subjektivitou</i>
Názov školy:	<i>Materská škola Čergovská 14, Prešov</i>
Adresa školy:	<i>Čergovská 14, 080 01 Prešov</i>
Zriaďovateľ:	<i>Mesto Prešov</i>
Prerokovaný v pedagogickej rade:	30. 08. 2021
Prerokovaný v rade školy dňa:	04. 10. 2021
Platný od:	05. 10. 2021

Schválený zriaďovateľom dňa:

Bc. Alena Frenáková
predsedníčka rady školy

PaedDr. Vlasta Gmitrová, PhD.
riaditeľka materskej školy

Obsah

ÚVOD.....	4
POSLANIE NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLY	5
Tvorivé znaky tried	5
CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA MATERSKEJ ŠKOLE VO VZŤAHU K DEŤOM	5
PROFIL ABSOLVENTA MATERSKEJ ŠKOLY.....	6
Dĺžka DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	6
SPÔSOB A PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ.....	6
ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY	7
UČEBNÉ OSNOVY	7
Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole.....	7
MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY	8
Charakteristika materskej školy	8
Interiér a exteriér materskej školy a, jeho vybavenie.....	8
PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ.....	10
VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ A ZAMESTNANCOV MATERSKEJ ŠKOLY	11
Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí.....	11
Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	12

ÚVOD

Materská škola Čergovská 14, Prešov poskytuje predprimárne vzdelávanie pre deti vo veku od 3 do 6 rokov. Výchovu a vzdelávanie uskutočňujeme podľa Školského vzdelávacieho programu (ďalej len „ŠkVP“) pod názvom *Usilovná Včielka – učíme sa v hre a hrou*. ŠkVP je vypracovaný v súlade so školským zákonom a štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Motivačný názov ŠkVP *Usilovná Včielka – učíme sa v hre a hrou* poukazuje na dominantné postavenie metódy hry vo výchovno-vzdelávacom procese v našej materskej škole. Hra pre dieťa je hlavná, vedúca a vážna činnosť. Je to jeho učenie, potreba a práca. Dieťa v hre je usilovné ako včielka a preto sme zvolili toto prirovnanie.

POSLANIE NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLY

- poskytovať kvalitné predprimárne vzdelávanie
- vytvárať deťom priestor a čas na hru a aktívne učenie sa v hre a hrou,
- podnecovať u detí zvedavosť, tvorivosť a podporovať komplexný osobnostný rast,
- vytvárať podnetné podmienky, v ktorých každé dieťa plnohodnotne a šťastne prežíva časť detstva označované ako hrové obdobie v živote človeka,
- uplatňovať vo výchove a vzdelávaní vedecky podložené a empiricky overené princípy, pedagogiky a psychológie v prospech celostného a komplexného rozvoja dieťaťa,
- poskytovať rodičom komplexné informácie o napredovaní ich dieťaťa a fundované poradenstvo,
- vytvárať zdravé a estetické prostredie, poskytovať zdravú výživu a dbať o telesné a duševné zdravie detí.

Tvorivé znaky tried

• hra	• učenie
• pohyb	• zvedavosť
• radosť, smiech, pochvala, povzbudenie	• tvorivý neporiadok
• deti – organizátori hier, hodnotitelia	• výzdoba detskými výtvormi
• deti – pozorovatelia, experimentátori	• detské portfólia, sebahodnotenie
• učiteľka – spoluhráčka detí	• učiteľka – pozorovateľka
	•

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA MATERSKEJ ŠKOLE VO VZŤAHU K DEŤOM

- rozvíjať a podporovať schopnosť detí spolupracovať medzi sebou, dodržiavať stanovené pravidlá a rešpektovať požiadavky učiteľky,
- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, ich jedinečnosť a nadanie,
- uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu na materskú školu,
- rozvíjať u detí environmentálne cítenie,
- utvárať a rozvíjať u detí národné povedomie prostredníctvom ľudovej slovesnosti,
- rozvíjať u detí hudobnú, výtvarnú a pohybovú tvorivosť,
- podporovať a rozvíjať u detí komunikáciu v anglickom jazyku,

- rozvíjať u detí návyky súvisiace so zdravým životným štýlom.

PROFIL ABSOLVENTA MATERSKEJ ŠKOLY

Dieťa je po absolvovaní materskej školy pripravené na vstup do základnej školy a na ďalší aktívny život v spoločnosti. Vzdelávanie v materskej škole smeruje k osvojeniu všeobecného vzdelania a poskytuje základné predpoklady pre všeobecné vzdelávanie na nasledujúcich stupňoch vzdelávania.

Dieťa v materskej škole získava elementárne základy:

- komunikačných kompetencií,
- matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky,
- digitálnych kompetencií,
- kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť,
- sociálnych a personálnych kompetencií,
- občianskych kompetencií,
- pracovných kompetencií.

Dĺžka DOCHÁDZKY A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch do šiestich rokov jeho veku, výnimočne možno prijať dieťa od dvoch rokov veku. Dĺžka dochádzky dieťaťa do materskej školy je *niekoľkoročná (od 1 do 4 rokov)*. Pre dieťa, ktoré dosiahlo päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, je predprimárne vzdelávanie povinné. Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole *trvá jeden školský rok*.

Naša materská škola poskytuje *celodennú výchovu a vzdelávanie*.

SPÔSOB A PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je *osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania*. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho

vzdelávania vydáva materská škola k 30. júnu daného školského roka obvyklé na rozlúčkovej slávnosti s predškolákmi.

ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Naša materská škola sa zameriava na komplexný osobnostný rozvoj každého dieťaťa. Výchovu a vzdelávanie pri tom obohacuje o rozvíjanie hudobného, výtvarného a pohybového nadania a tak podporuje tvorivé vyjadrovanie sa detí. Vyučovanie anglického jazyka sa realizuje v troch triedach metódou Clil. Organizovaním podnetných školských aktivít, detských slávností, kultúrnych podujatí a predplaveckej prípravy sprostredkovávame deťom poznávacie, kultúrne a športové zážitky a skúsenosti. Naša materská škola sa pravidelne zapája do regionálnych, ale aj celoštátnych a medzinárodných prehliadok detskej tvorivosti a logických olympiád. Cielene podporujeme zdravý životný štýl a environmentálne cítenie.

UČEBNÉ OSNOVY

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí najmenej v rozsahu štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Východiská plánovania výchovy a vzdelávania v materskej škole

Pedagogickí zamestnanci cieľavedome a systematicky plánujú výchovno-vzdelávaciu činnosť na základe mesačných a týždenných plánov. Ich spôsob, rozsah a časové trvanie si určia a odsúhlasia na pedagogickej rade. Pedagogickí zamestnanci vopred prerokujú aj formu, štruktúru a obsah plánov výchovno-vzdelávacej činnosti. Kľúčovým prvkom plánovania je sledovať postupnosť, nadväznosť, prepojenosť, kontinuálnosť vo vzťahu k vekovými osobitostiam a možnostiam detí.

Východiskami pri plánovaní sú:

- vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách
<https://www.statpedu.sk/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/>,
- adaptácie výkonových štandardov
<https://www.statpedu.sk/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/>,

- sprievodcu cieľmi a obsahom pre povinné predprimárne vzdelávanie
<https://www.statpedu.sk/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/>,
- Škôlka plná zábavy – kalendár tvorivých hier – (PattyClaycombová, 2011),
- zásobníky hier, piesní, cvikov a tvorivých činností,
- stratégie výchovno-vzdelávacích činností,
- organizačné formy denného režimu.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Charakteristika materskej školy

Materská škola Čergovská 14 v Prešove (ďalej len MŠ) je štátna 5 triedna škola s vyučovacím jazykom slovenským a s celodennou výchovou a vzdelávaním. Nachádza sa na sídlisku Sekčov v Prešove a sídli v účelovej jednoposchodovej budove s prízemím. Jej zriaďovateľom je mesto Prešov. Bola daná do prevádzky v roku 1991 a v roku 2009 získala právnu subjektivitu. MŠ má kapacitu 120 detí. Zamestnáva 19 zamestnancov, z toho 12 pedagogických a 7 nepedagogických zamestnancov. Výchovu a vzdelávanie zabezpečuje 12 kvalifikovaných učiteliek vrátane riaditeľky MŠ. V rámci odborného poradenstva pre rodičov je k dispozícii knižnica s populárno-náučnou literatúrou o výchove detí v predškolskom veku. Škola aktívne spolupracuje so základnými školami v jej blízkom okolí, je cvičnou školou Prešovskej univerzity v Prešove a Strednej odbornej školy pedagogickej v Prešove. Súčasťou MŠ je zariadenie školského stravovania (školská jedáleň), ktorú riadi vedúca školskej jedálne. Zariadenie školského stravovania ako súčasť MŠ propaguje zdravé stravovanie a prevenciu obezity.

Interiér a exteriér materskej školy a jeho vybavenie

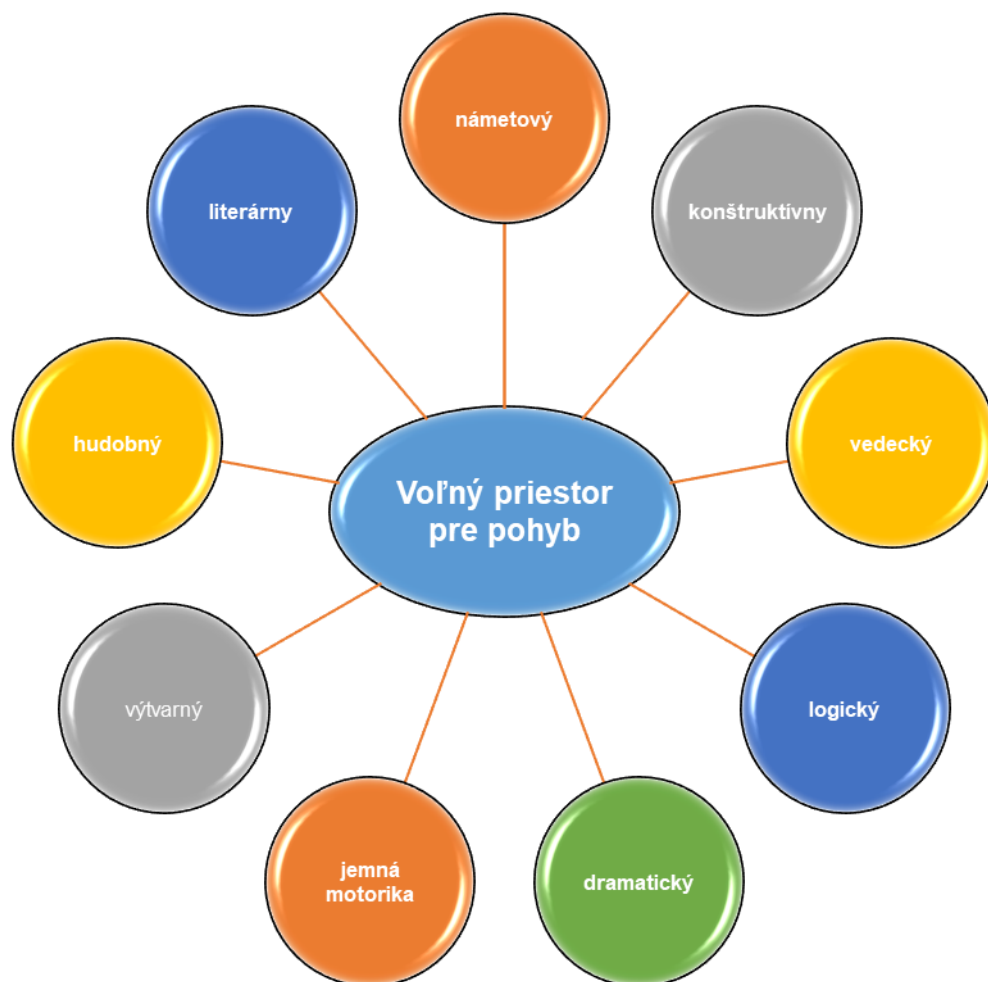
V našej materskej škole kladieme veľký dôraz na kvalitu vnútorného aj vonkajšieho prostredia. Prostredie MŠ, ako jeden z vonkajších faktorov, významne ovplyvňuje *formovanie osobnosti dieťaťa*. Tvorivé, podnetné prostredie v MŠ motivuje dieťa k hrám a činnostiam a tým aj k učeniu v súlade s potrebami, možnosťami a individuálnymi spôsobilosťami dieťaťa. V triedach máme vymedzený:

- voľný priestor pre spoločné pohybové aktivity a pohybové hry,
- priestor pre hrové a pracovné aktivity (hrové a pracovné kútky).

Hrové a pracovné kútiky sú vo vyhradenom priestore, ktorý je vybavený účelovo a slúži na voľné hry detí a na plánované vzdelávacie aktivity. O tematickom zameraní hrových kútikov a ich obmieňaní rozhodujú učiteľky podľa plánovaných činností, zámerov a podľa záujmu detí o hrové prostredie.

V hrových a pracovných kútikoch (obr. č 1) sa deti voľne hrajú rôzne námetové hry (na obchod, na lekára, na predavača, na kaderníčku, na opravára a podobne), konštruujú so skladačkami, kockami a pracovným materiálom, maľujú, kreslia, lepia, strihajú a tvoria. Voľný priestor v triede slúži na cvičenie, pre spoločné pohybové hry a voľný pohyb detí. Hrové kútiky a voľný priestor v triedach využívajú učiteľky aj na plánované vzdelávacie aktivity.

Obrázok č. 1 Usporiadanie našich triedy – hrového priestoru pre detí.

Učiteľky pri plánovaní a príprave prostredia vo svojich triedach (usporiadanie a variabilita nábytku, primerané množstvo hračiek a učebných pomôcok a pod.) sa riadia pravidlami:

- umožniť deťom hrať sa a tvoriť podľa vlastných predstáv na základe samostatného rozhodovania,
- umožniť deťom poznávať vlastné tempo a vlastné možnosti,
- umožniť deťom komunikáciu pri spoločných činnostiach v hrových skupinách,
- umožniť deťom plánovať hry na niečo alebo niekoho a vytvárať hrové prostredie podľa zámeru ich vlastnej hrovej činnosti,
- umožniť deťom samostatné rozhodovanie sa pri výbere činností, predmetov, hračiek,
- umožniť deťom pomáhať učiteľke pri príprave a odkladaní učebných pomôcok,
- uľahčiť dieťaťu dostupnosť k hračkám a pomôckam,
- vytvoriť bezpečné, hygienické, estetické a funkčné hrové prostredie.

Priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie materskej školy zodpovedá veku, zdravotnému stavu, stupňu telesného a duševného vývinu, telesným rozmerom detí a veľkostnému typu a účelu. Detský nábytok v triedach je farebný a spĺňa bezpečnostné a hygienické normy. V triedach učiteľky a deti majú k dispozícii moderné učebné pomôcky, hračky, telovýchovné náradie a náčinie, hudobné a rytmické nástroje, detskú aj odbornú pedagogickú literatúru, funkčnú didaktickú techniku. Hračky, učebné pomôcky a pracovný materiál sú umiestnené v zornom uhle detí a sú im voľne dostupné. V priestoroch školy sa nachádza aj detský ateliér (miestnosť na výtvarnú a literárnu výchovu). Súčasťou interiéru školy je päť tried – herní, päť spální, vybavených detskými ležadlami, paplónmi, vankúšmi a posteľným oblečením, päť šatní pre deti vybavených šatňovými skrinkami a lavičkami. Každá trieda má sociálne zariadenie a umyváreň.

MŠ pravidelne dopĺňa vybavenie tried novými hračkami a učebnými pomôckami. Súčasťou školy je átrium využívané vo výchovno-vzdelávacom procese na prírodovedné aktivity a detské slávnosti. Súčasťou MŠ je oplotený školský dvor, ktorý je vo výstavbe.

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Naša materská škola zabezpečuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní, pri školských aktivitách a aktivitách uskutočňovaných mimo materskej školy (výlety, exkurzie, plavecký výcvik atď.) v súlade s platnými právnymi normami.

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v školskom a prevádzkovom poriadku.

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ A ZAMESTNANCOV MATERSKEJ ŠKOLY

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí učiteľky realizujú prostredníctvom pedagogického diagnostikovania. Pedagogickým diagnostikovaním dieťaťa učiteľky **zisťujú, identifikujú, charakterizujú a hodnotia úroveň rozvoja dieťaťa ako výsledku výchovno-vzdelávacej činnosti.**

Učiteľky využívajú pedagogické diagnostikovanie:

- na zisťovanie napredovania vývoja dieťaťa pri zvládaní činností a úloh predovšetkým v hrách,
- na prehodnocovanie efektivity a zmysluplnosti zvolených metód a prostriedkov výchovno-vzdelávacej činnosti,
- na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacích stratégií a individuálneho prístupu k dieťaťu.

Základné pravidlá hodnotenia dieťaťa:

- pri hodnotení dieťaťa nehľadáme jednoduché vysvetlenia, ale hodnotíme dieťa v súvislostiach a z viacerých hľadísk,
- dieťa neporovnávame s ostatnými deťmi ale iba s ním samým,
- pri hodnotení zohľadňujeme dlhodobé pozorovanie dieťaťa,
- odchýlky od noriem v prejavoch dieťaťa (v správaní sa k ostatným deťom, vo výslovnosti a reči, v zvládaní hrových činnosti, v plnení úloh a pod.), ktoré sa nám nedarí odstraňovať vzdelávacími a výchovnými metódami komunikujeme s rodičmi.

Metódy pedagogického diagnostikovania:

- pozorovanie dieťaťa vo všetkých denných činnostiach (sledovanie zmyslami postrehnuteľných javov (správanie sa, priebeh jeho činnosti a pod.),
 - *neštruktúrované pozorovanie* – učiteľka pozoruje spontánne činnosti alebo konanie dieťaťa a spozorované odchýlky od normy zaznamenáva,
 - *štruktúrované pozorovanie* – učiteľka vopred vie čo bude pozorovať, na ktorý jav zacieli pozornosť,

- analýza produktov detskej činnosti.

Metódy hodnotenia dieťaťa

- **slovné hodnotenie individuálne s dieťaťom** – v priebehu a v závere činnosti dieťaťa. Učiteľka poskytuje dieťaťu objektívnu spätnú väzbu o jeho možnostiach a schopnostiach. Vychádza zo sebahodnotenia dieťaťa (čo sa ti podarilo?) a uplatňuje pochvalu, objektívne a taktne pomenuje nedostatok a povzbudzuje, uisťuje dieťaťa, že sa mu to neskôr podarí a pod.,
- **sebahodnotenie dieťaťa** (učiteľka vedie dieťa k sebaopoznávaniu cez sebahodnotenie: povedz čo sa ti podarilo, nepodarilo a prečo?),

Prostriedky hodnotenia a sebahodnotenia

- hry detí,
- portfólio detských produktov cielene zhromažďované učiteľkou (detské kresby, papierové a iné konštruktívne výtvy, pracovné listy),
- sebaobslužné činnosti dieťaťa,
- pozorovacie záznamy učiteľky,
- portfólio detských produktov (kresby, papierové výtvy) tvorené dieťaťom.

Formy hodnotenia dieťaťa

- priebežné hodnotenie (v priebehu dochádzky dieťaťa do materskej školy).
- záverečné hodnotenie (školská pripravenosť dieťaťa pred vstupom do základnej školy).

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Interné hodnotenie kvality materskej školy

Učiteľky raz ročne písomne hodnotia výsledky vlastnej výchovnovzdelávacej činnosti a hodnotenie detí na základe podkladov z pedagogického diagnostikovania. Výsledky ich hodnotenia sú súčasťou súhrnného ročného hodnotenia kvality školy.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy slúži na zisťovanie a poskytovanie spätnej väzby pedagogickým zamestnancom o kvalite ich výchovno-vzdelávacej činnosti.

Metódy a prostriedky hodnotenia pedagogických zamestnancov:

- hospitácie,
- analýza vedenia triednej dokumentácie,
- ročné hodnotenie,
- plnenie pracovných povinností mimo priamej výchovno-vzdelávacej činnosti.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je rozpracovaný v ročnom pláne vnútornej kontroly školy.

Riaditeľka materskej školy vyhodnocuje výsledky výchovnovzdelávacej činnosti na základe výsledkov písomného hodnotenia učiteliek detí za daný školský rok a výsledkov kontrolnej a hospitačnej činnosti.

Externé hodnotenie kvality materskej školy

Materská škola oslovuje v závere školského roka rodičov detí prostredníctvom dotazníka a zisťuje ich spokojnosť s poskytovaním predprimárneho vzdelávania a podmienkami školy.

Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti obsahuje závery interného a externého hodnotenia kvality materskej školy a zverejňuje sa na webovom sídle materskej školy.

ZÁZNAMY O REVIDOVANÍ ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

